

“Bewaar mij, o God”

Liturgiesuggesties:

Gezang 21: 1, 3 en 7 of Gezang 20: 1, 2, 3 en 4 of Gezang 434: 1-5

Psalm 84: 1 en 6

Psalm 119: 5 of 7

1^e Schriftlezing: Psalm 16

Psalm 16: 1 en 2

2^e Schriftlezing: Johannes 17:6-19

Psalm 16: 3 en 4

Na verkondiging: Psalm 72: 1, 2 en 8 of Psalm 71: 1, 2, 8 en 14

Gezang 423: 1 en 3 of Psalm 145: 1 of 3

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

In een kistje in de kast in mijn studeerkamer bewaar ik de herinneringen aan mijn grootouders.

Het is de oude pistoolkist van mijn opa van moederskant die vroeger rechercheur van politie was.

De olievlekken zijn diep in het hout gedrongen.

Voor mij is het een kistje vol herinneringen.

Ik ben er dan ook erg wijs mee.

Wat er allemaal in dat kistje zit?

In dat kistje zitten bijvoorbeeld de persoonsbewijzen van mijn opa en oma uit de oorlog.

Er zitten allerlei papieren in die te maken hebben met diezelfde verdrietige vijf jaren toen ons land bezet was door Hitler-Duitsland.

Er zitten ook foto's en persoonlijke brieven in.

En de overlijdenskaarten en advertenties.

Voor mij is het een kistje vol met goede herinneringen.

Ik bewaar ze zorgvuldig.

En af en toe gaat het kistje open om die herinneringen nog eens te koesteren.

Want het waren bijzondere mensen, die grootouders van mij.

Eenvoudige, maar diep gelovige mensen.

Ze stonden altijd klaar voor iedereen die een beroep op hen deed.

Zelfs in die moeilijke periode van de tweede wereldoorlog die ik zelf gelukkig niet heb hoeven meemaken.

In die oude pistoolkist van mijn opa bewaar ik mijn herinneringen.

U begrijpt ongetwijfeld hoe ik aan deze gedachten kom, vanmorgen.

Het gaat in Psalm 16 over "bewaren".

Over een God die ons in bescherming neemt.

Over de HERE, die in deze Psalm - vers 5 - genoemd wordt: "Mijn erfdeel en mijn beker."

*

Psalm 16.

In de schatkamer van het psalmboek, gemeente, staat Psalm 16 als een gouden sieraad.

Een lied boordevol blijdschap in de HERE.
Een belijdenis van de verborgen omgang met de God van het verbond.
Een lied geladen met vertrouwen op Hem alleen.

Uit de ervaring van het geloof, dat in het verleden nooit beschaamd met God uitkwam, is deze bede voor de toekomst geboren.
Het pad des levens wordt - zelfs door de schijnbare overmacht van de dood - geen doodlopende weg (vs. 10,11).
Zelfs in de nacht is de HERE nog bij mij (vs. 7).
En als Hij aan mijn rechterhand is ... wankel ik niet (vs. 8).
Dat is Psalm 16.
Een kleinood, een gouden sieraad.
Een kostbaar lied ... van David.
Geschreven met gouden letters.
Tot de eer van God.

*

Even iets over de achtergrond van deze Psalm.
Naar alle waarschijnlijkheid staat David hier aan het begin van een nieuwe periode in zijn leven.
Sommige uitleggers denken aan zijn koningschap in Hebron.
David stapt dan een stuk van zijn leven binnen, dat hem nog volkomen onbekend is.
Wat de toekomst hem brenge moge ... David weet het in ieder geval nog niet.
Hij gaat een onbekende toekomst tegemoet.
Wat is het dan geweldig dat er iemand is bij Wie je terecht kunt.
Iemand met hoofdletters geschreven: de HERE.
De God van je leven.
De God van het verbond en van je doop.
Als Die aan je zijde gaat zul je niet wankelen.
Dat belooft Hij ons toch in zijn Woord ...?

David, broeders en zusters, jongelui, is eigenlijk maar een klein mannetje.
Hij mag dan koning zijn bij de gratie van God.
Iemand waar je ontzag voor moet hebben.
Iemand die beschikt over macht en over kracht.
En toch ... David kent ter dege zijn zwakheid.
David is - zo zeggen we dan - ook maar een mens.
Een begenadigd mens weliswaar.
Een mens - als u en jij en ik - die toch ook alleen maar kan leven van de genade / de goedheid van God.
Maar David kent ook de kracht en de trouw van de HERE.
Tussen haakjes:
* Kent u dat ook ... de kracht en de trouw van de HERE?
* Leeft u ook van Gods genade?

Ik moest weer denken aan mijn opa.
In dat kistje met herinneringen bewaar ik ook een treinkaartje van Deventer naar Arnhem.
Enkele reis.
Ook uit de oorlog.

Als politieman moest hij zich daar bij de Duitse districtscommandant verantwoorden. Hij had namelijk leden van de ondergrondse getipt dat ze gezocht werden en zouden worden opgepakt.

Toen de Sicherheitsdienst een inval deed waren de vogels gevlogen en inmiddels ondergedoken.

Men vermoedde dat er ergens een lek zat.

Mijn opa moest zich daar persoonlijk voor komen verantwoorden.

Iedereen was er van overtuigd dat hij – na die enkele reis naar Arnhem - niet meer thuis zou komen.

Wat is er toen thuis en in de gemeente veel gebeden voor hem.

De HERE heeft hem bewaard.

Hij heeft de kracht en de trouw van de HERE mogen ervaren.

"Bij U schuil ik ... Gij zijt mijn HERE, ik heb geen goed buiten U."

* Kunt u dat vanmorgen met David meebelijden?

God als het hoogste goed?

God als het allerbeste, als dé Allerbeste?

Hier in Psalm 16 kruipt een kind van God dicht tegen zijn Vader aan en fluistert:

'U bent alles wat ik heb, - bewaar mij o God!'

*

"Bewaar mij, o God, want bij U schuil ik."

Twee lijnen vanmorgen.

Deze gouden tekst is allereerst een gebed:

"Bewaar mij, o God ..."

Deze tekst is ook een belijdenis:

"... want bij U schuil ik."

1). Een gebed.

"Bewaar mij, o God ..."

Bewaren!

Het woordenboek geeft maar liefst vijf betekenissen van dit woord:

* bewaren is - in zijn hoede nemen;

* bewaren is - verzorgen;

* bewaren is - (zolang) opbergen, wegsluiten;

* bewaren is - in acht nemen;

* bewaren is - handhaven.

De vraag is natuurlijk: In welke betekenis gebruikt David hier dit woord?

Ik kies voor de eerste twee:

- in zijn hoede nemen en ...

- verzorgen.

Bewaren krijgt hier bijna de betekenis van beschermen.

Bescherm mij, o God.

En dan zie ik in gedachten een vader, die beschermend zijn handen slaat om z'n kind.

Een kind, dat dicht tegen hem aankruipt, als het gevaar dreigt.

Dan is er een vader die het beschermt voor het kwade, voor het onheil, voor het gevaar.

God als een vader, als een beschermende Vader.

Er kunnen, broeders en zuster, jongelui, heel wat dingen in je leven zijn ... die bedreigend overkomen: ziekte, werkloosheid, de dood.
Dingen waar je geen raad mee weet.
Er zijn in je leven ook uitdagingen. Onbekende verten.
Wat is het geweldig, wanneer je - in het geloof - bescherming, bewaring mag vinden bij ... de HERE.

"Bewaar mij, o God ..."

Waarvoor?

Waarvoor moet je bewaard, waarvoor moet je beschermd worden?

Wanneer David deze psalm dicht, is de Richterentijd net voorbij.

De tijd, waarin het volk van het verbond ... een loopje neemt met de Gód van het verbond.

Men pleegt overspel met andere goden.

Men leeft in grove zonden.

De tijd, waarin een ieder doet, wat goed is in eigen oog.

Wanneer David deze psalm zingt ... is het land Kanaän nog vol Kanaänieten.

Overal kun je nog mensen zien, die de Baäls dienen en die van de Astartes regen en vruchtbaarheid verwachten.

De verleiding, de bekoring, is voor veel van Gods kinderen groot.

Zij worden in vers 3: "heiligen" en "heerlijken" genoemd.

Zij zijn de gelovigen, de Godsgetrouwen, in Israël.

Maar zij moeten - net als David - bewaard worden voor de verleiding/verlokking van de afgoden.

En hebben we niet het gevoel, dat die tijd van de Richteren in onze tijd weer is teruggekeerd?

Voor veel jonge mensen is de verleiding, de bekoring van de wereld erg aantrekkelijk.

Velen verwachten het niet meer van God, onze Schepper en Onderhouder van het leven, ... maar van de moderne goden van vooruitgang en techniek, van eigen menselijke prestaties en eigen ik.

Ook voor ons is de verleiding groot om in die stroom ons te laten mee-glijden.

Daarom dat gebed van David de psalmist:

"Bewaar mij, o God ..."

'Bewaar mij, bewaar óns, bij uw Woord, bij uw Dienst, bij het leven ... met U!'

Dat leven met de HERE, gemeente, is als een kleinood.

"Kleinood".

Dat is een woord, dat verband houdt met zuiver goud.

Zuiver goud.

Dat is nog zuiverder dan het goud van je trouwring.

Volgens de sieradenfolder van de juwelier is dat maar 14 karaat.

58.5 % Puur goud.

Zuiver goud.

Kostbaarder is niet denkbaar.

En zo is het toch ook.

Je kunt in je leven - dat is nu eenmaal de bittere ernst - een heleboel dingen kwijtraken:

* Ik denk aan een man als Job in de Bijbel ... zijn bezit, zijn kinderen, zijn gezondheid.

Als je maar dat leven met de HERE overhoudt.

Dat is het "goed", waar David het over heeft.

"Ik heb geen goed buiten U."

* Kunnen we hem dat nazeggen?

Moeilijk soms ... om dat te beamen, om daar mee in te stemmen.

Wij zoeken het 'goed' vaak in andere dingen.

In geld, in bezit, in onszelf.

Maar in God??

Een leven met God.

Het allerhoogste 'goed'.

Je zou het, André en Tineke, gemeente, zo graag aan iedereen willen meegeven.

* Aan je kinderen, bijvoorbeeld.

Ik hoop dat de HERE jullie daar ook in wil zegenen.

Dat ook zij de HERE mogen leren kennen, mogen liefkrijgen in hun leven.

* Aan je vrienden, collega's en kennissen ... dat de HERE ook hun enig goed mocht zijn.

* Maar ook aan jezelf!

Want Psalm 16 is allereerst ... een gebed!

Een heel persoonlijk gebed.

"Bewaar mij, o God!"

Wij kunnen onszelf niet bewaren.

Wij kunnen ook elkaar niet bewaren.

We moeten bewaard worden.

En we kunnen alleen bewaard worden ... door God,
door de HERE, door de God van het verbond.

En dan denk ik maar weer aan de doop.

De doop, die een geweldige pleitgrond wil zijn:

'U hebt het, HERE, toen beloofd ...

U hebt gezegd, dat U mijn/onze God wil zijn ...

U hebt beloofd, dat wij Uw kinderen mogen zijn ...

Bewaar mij, bewaar ons, O God ...

bij Uw Woord, bij Uw trouw, bij Uw liefde!

Wij kunnen, broeders en zusters, jongelui, onszelf niet bewaren, ... we moeten bewaard worden!

Wat is het dan geweldig bemoedigend en troostvol, dat de Here Jezus deze woorden uit Psalm 16 opneemt/overneemt in Zijn hogepriesterlijk gebed in Johannes 17.

Daar lees ik in vers 11

"Heilige Vader, bewaar hen in uw naam ... "

Vers 12:

"Zolang Ik bij hen was, bewaarde Ik hen in uw naam, welke Gij Mij gegeven hebt, en Ik heb over hen gewaakt en niemand uit hen is verloren gegaan ..."

Vers 15:

"Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze."

God bewaart zijn kinderen, als een kleinood, als een kostbaar geschenk van zuiver goud.

Want zijn kinderen zijn duur gekocht en duur betaald!

Met de dure prijs van het eigen bloed van Gods Zoon.

Zo heeft Jezus Christus toch ook uw en jouw leven gekocht?

Vrij gekocht.

En daarom: In leven en in sterven ... het eigendom van je getrouwe Heiland/Zaligmaker.

En wie zal het kostbaar kleinood van je verlost leven beter kunnen bewaren/beschermen dan God Zelf?

Heeft Hij ons niet beloofd ons zó te bewaren, dat zonder Zijn wil geen haar van ons hoofd zal vallen, ja ook, dat alle ding tot ons heil/tot onze zaligheid moet dienen?

En als dan toch veel en veel meer dan een haar van ons hoofd ons ontvalt ...

Ja zelfs als de ander in ons leven ons komt te ontvallen, - dan nog bewaart God ons leven met Hem!

"Bewaar mij, o God ..."

Dat mogen wij vandaag en ... elke dag van ons leven bidden.

Dat bidden we elkaar ook toe.

Dat mag je ook voor je kinderen en je kleinkinderen, voor allen die je lief zijn, bidden.

Elke dag ... als de dag begint en als de dag ten einde loopt.

Elke dag is immers een geschenk van God.

2. "Bewaar mij, o God, want bij U schuil ik."

Nog even iets over dat tweede gedeelte van de tekst van vanmorgen.

Na het gebed ... een belijdenis:

"... want bij U schuil ik."

Wanneer je op vakantie gaat naar Oostenrijk of Zwitserland, vind je - hoog in de bergen - op verschillende plaatsen schuilhutten.

Je kunt daar terecht als het noodweer je plotseling overvalt.

Daar kun je schuilen - zelfs overnachten - tot het noodweer voorbij is en de weg weer veilig is om te gaan.

Schuilen ... bescherming zoeken.

Wanneer ik denk aan het leven van David, de psalmist, zie ik hem als een opgejaagd dier op de vlucht voor de benden van Saul.

Als een hijgend hert dat aan de jagers is ontkomen zoekt David een schuilplaats bij de HERE.

Maar ook later ... als David koning is geworden van Israël ... een mini-staatje omringd door machtige rijken.

Telkens weer voelde Israël de bedreiging om onder de voet te worden gelopen.

Dan kun je - zoals koningen wel hebben gedaan - afspraken maken, bondgenootschappen sluiten.

Je kunt schuilen bij bevriende mogendheden.

Je kunt schuilen bij de Baäl en de andere afgoden.

Je kunt ... ook schuilen bij de HERE.

Dat doet David.

En hij belijdt het in Psalm 16, dat het hem een vreugde is om bij U, bij de HERE te mogen schuilen.

Schuilen bij God.

Dat kun je alleen ... als je God in je leven hebt leren kennen.

God de Vader, in zijn Zoon: Jezus Christus!

Hij is het erfdeel dat de HERE ons heeft toegewezen.

Een erfdeel, ... dat kun je niet huren of pachten voor een paar maanden.

Daar betaal je niet voor.

Een erfdeel, dat krijg je en dat houd je.

Levenslang.

Dat erfdeel is onze HERE Jezus Christus en alles wat Hij door zijn verzoenend lijden en sterven voor de zijnen heeft verworven.

Dat erfdeel ... ontvang je - zoals de Israëlieten, na de verovering van het beloofde land, ieder een erfdeel ontvingen.

Ze ontvingen het ... uit Gods hand.

Het werd hen ... door het lot, door de HERE Zelf, toegewezen.

Dat erfdeel moest ook worden bewerkt, moest verzorgd en onderhouden worden.

Anders liep het kans te worden overwoekerd door dorens en distels.

Zo moeten ook wij, gemeente, het erfdeel dat God ons heeft toegewezen, dat de HERE ons heeft geschonken ... bewerken en bewaren.

Het is het erfdeel ... van het leven met Hem, met Jezus.

Het is dat kleinood, het 'goed', waarover David de psalmist in deze psalm zingt.

Dat kostbare geschenk van ... het leven met Hem, die vertrouwelijke - meest intieme omgang - met Hem.

David doet er wat voor.

Hij heeft er alles voor over om die schuilplaats in orde te houden.

Hoe dan?

Ik denk aan het gebed.

Ik denk aan het Bijbellezen.

Ik denk aan de samenkomsten van de gemeente.

Ach eigenlijk gaat het om een leven met de HERE voor dag en nacht.

Luister maar naar wat David zingt in deze gouden psalm:

"Ik prijs de HERE, die mij raad heeft gegeven,

zelfs bij nacht onderwijzen mij mijn nieren.

Ik stel mij den HERE bestendig voor ogen;

omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik, niet...

Gij maakt mij het pad des levens bekend;

overvloed van vreugde is bij uw aangezicht,

lieflijkheid is in uw rechterhand, voor eeuwig."

Er zou, broeders en zusters, jongelui, nog veel meer te zeggen zijn over deze psalm.

Een gebed en een belijdenis.
Een gouden kleinood van David.
Dat kleinood hangt als een gouden sieraad om de hals van je leven.
Een leven dat geleefd mag worden ... in gemeenschap met God.
Een leven dat staat onder de bescherming van God.
Een leven dat ook gewijd wordt aan de dienst van God.
Dat leven kan zich pas ontplooien, kan pas openbloeien ... bij het ruwhouten kruis
van Golgotha.
Dáár begint het pad des levens: het eeuwige leven!
Voor u, voor jou en voor mij.

Amen.

*

'Bewaar ons, o God, op dat pad ten leven, want ook wij willen schuilen bij U!
Breng velen nog op dat pad ten leven, zodat ook zij uw vaderlijke zorg en goedheid
mogen ervaren.'

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 26 oktober 1997

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !